

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Spring, Zazoe KDV

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 28 juli 2023

Samenvatting

De inspectie heeft op 7 juli 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Kinderdagverblijf Zazoe.

De reden voor dit onderzoek is dat wij op 11 november 2022 een themaonderzoek uit hebben gevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Kinderdagverblijf Zazoe. Tijdens dit onderzoek stelden we vast dat er ontwikkeling nodig is op alle gebieden: het aanbod voor de peuters, zicht op ontwikkeling, pedagogisch-educatief handelen, de samenwerking met de basisschool, ontwikkelingsresultaten en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind. Naar aanleiding hiervan hebben we nu een vervolgonderzoek uitgevoerd op deze voorschool.

Context

Kinderdagverblijf Zazoe was in november 2022 in afwachting van definitieve toestemming om een nieuwe groep te starten voor kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar. Inmiddels is het besluit genomen om een nieuw kinderdagverblijf te starten onder de zelfde houder in hetzelfde gebouw. Dit nieuwe kinderdagverblijf valt onder hetzelfde managementteam. Bij Kinderdagverblijf Zazoe wordt op dit moment gewerkt met twee stamgroepen, babygroep Nala (0-2 jaar) en Simba (0-4 jaar). Het vve-aanbod wordt in de Simba groep aangeboden. Het team werkt nu bijna een jaar met elkaar samen.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om. Ze laten de peuters zichzelf zijn. De pedagogisch medewerkers spelen mee met de peuters.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. Na goedkeuring van de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuters vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool. Via het ouderportaal sturen de pedagogisch medewerkers de ouders foto's en korte berichten over de activiteiten die worden georganiseerd.

Het kinderdagverblijf heeft haar (pedagogisch) beleidsplan en kwaliteitsplan bijgewerkt. Hierin is opgenomen wat de voorschool met de voorschoolse educatie wil bereiken. De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich aan de gemeente over het

Kinderopvangorganisatie: Stichting Spring Kinderopvang

LRK-nummer: 958768353

Totaal aantal doelgroepeuters: 4

gevoerde beleid. Onlangs is een audit uitgevoerd om zelf de kwaliteit van het kinderdagverblijf in kaart te brengen.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen. Het afgelopen jaar is weliswaar hard gewerkt om de documentatie en het beleid op orde te brengen. We zien hetgeen de voorschool in deze documenten en het beleid heeft opgenomen onvoldoende terug in de praktijk.

Net zoals de vorige keer constateren we dat de ruimtes aantrekkelijker en uitdagender ingericht kunnen worden. Ook kan het aanbod beter afgestemd worden op het niveau van de peuters. Door de informatie over de ontwikkeling van de peuters beter te benutten en het cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie aanbieden, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod te doorlopen. Op die manier kan de voorschoolse educatie beter afgestemd worden op de behoeften van individuele en groepjes peuters. Daarnaast kan de samenwerking met de basisschool versterkt worden. Deze beperkt zich nu nog tot afstemming op activiteiten. Er is nog geen sprake van een doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

De sturing van de leiding op het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie levert nog niet het gewenste resultaat op. Uit de halfjaarlijkse evaluatie komt naar voren dat gemaakte afspraken niet worden nagekomen, er is geen sprake van resultaatgericht werken en gezamenlijke ambities worden niet gerealiseerd.

Vervolg

De ontwikkeling die in gang is gezet na het vorige onderzoek in november 2022 gaat te langzaam. We zien te weinig verbetering op alle gebieden: het aanbod voor de peuters, zicht op ontwikkeling, pedagogisch-educatief handelen, de samenwerking met de basisscholen, ontwikkelingsresultaten en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind. In het najaar van 2024 zullen wij een vervolgonderzoek uitvoeren bij kinderdagverblijf Zazoe.

Daarnaast sturen we een afschrift van het definitieve rapport naar de gemeente met het verzoek om hier met de nodige urgentie aandacht aan te besteden.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt op basis van de resultaten van het themaonderzoek in november 2022 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van Kinderdagverblijf Zazoe.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groepen, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met een pedagogisch medewerker, pedagogisch coach en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Kan beter
- Voldoende
- Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Kinderdagverblijf Zazoe.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Kinderdagverblijf Zazoe opnieuw als Kan beter. De standaard KA3 Verantwoording en dialoog is als Voldoende gewaardeerd, de overige standaarden zijn allemaal als Kan beter gewaardeerd.

De ontwikkeling die in gang is gezet na het vorige onderzoek in november 2022 gaat te langzaam. We zien te weinig verbetering op alle gebieden: het aanbod voor de peuters, zicht op ontwikkeling, pedagogisch-educatief handelen, de samenwerking met de basisscholen, ontwikkelingsresultaten en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

Context

Kinderdagverblijf Zazoe is gevestigd in het brede kindcentrum Bösdael te Reuver, gemeente Beesel. Kinderdagverblijf Zazoe is onderdeel van Stichting Spring Kinderopvang, een organisatie met diverse opvanglocaties in de provincie Brabant en Limburg. Er wordt gewerkt met twee stamgroepen, babygroep Nala (0-2 jaar) en Simba een verticale groep (0-4 jaar).

Kinderdagverblijf Zazoe is een locatie waar Voorschoolse Educatie (VE) wordt aangeboden. Het programma dat wordt gebruikt voor het aanbieden van voorschoolse educatie is Startblokken; dit is een landelijk erkend programma.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 18 juli 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden tekortkomingen vertoonden.

Voor drie van de vier tekortkomingen is door de toezichthouder een herstelaanbod gedaan. De vierde tekortkoming, leende zich niet voor herstelaanbod.

De houder heeft gebruik gemaakt van het herstelaanbod voor de drie tekortkomingen. Voor een nadere inhoudelijke uitleg verwijzen we naar het inspectierapport van de GGD (vastgesteld op 16 augustus 2022).

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderings- en de resultaten van het onderzoek op Kinderdagverblijf Zazoe.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•		
OP6 Samenwerking	•		

OP1 Aanbod

We waarderen deze standaard als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal emotionele ontwikkeling en de motoriek. De methode kenmerkt zich door een ontwikkelingsgerichte aanpak, die zien we niet terug in het aanbod op de groep. Hoewel er doelgericht gewerkt wordt bij de vve-activiteit in de kleine groep, kan hier het aanbod nog beter afgestemd worden op het niveau van de peuters.

Net zoals we bij het vorige onderzoek constateerden, kunnen de ruimtes aantrekkelijker en uitdagender ingericht worden. We zien bijvoorbeeld nog steeds een minimale aanwezigheid van (ondersteunende) materialen voor het stimuleren van de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van peuters. Denk hierbij aan het aanbieden van geschreven tekst op verschillende manieren in de omgeving (in de huishoek met boodschappenlijstjes of een menukaart in het keukentje, bakken met bouwmaterialen of speelgoedauto's voorzien van labels, foto's of logo's), maar ook door boeken te presenteren op ooghoogte van de peuters.

OP2 Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Dit instrument biedt de mogelijkheid om ook tussentijds observatiegegevens in te voeren. Hier wordt nu nog geen gebruik van gemaakt. De observatiegegevens worden vastgelegd in een ander programma.

Vanuit de observatiegegevens gaan de pedagogisch medewerkers na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Soms gebruiken de pedagogisch medewerkers de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de informatie over de ontwikkeling beter benut kan worden door dit cyclisch proces vaker te doorlopen om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters.

OP3 Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de GGD-inspecteur het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als Kan beter.

De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om en spelen mee met de peuters.

Het educatief handelen kan versterkt worden door de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd beter af te stemmen op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Dat zorgt ook voor een grotere betrokkenheid van de peuters bij de activiteiten die aangeboden worden. Door in de voorbereiding doelen concreter te formuleren kan er tijdens de activiteiten ook actief gecontroleerd worden of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben.

OP6 Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als Kan beter.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisschool door, bij de overdracht, informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool.

Net zoals tijdens het vorige onderzoek constateren we dat er geen sprake is van een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Ook is de voorschool nog niet toegekomen aan het verder ontwikkelen van het ouderbeleid. Ouders worden op dit moment nog te weinig betrokken bij de ontwikkeling van hun peuter.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

OR1 Ontwikkelingsresultaten

Deze standaard waarden we als Kan beter

De voorschool heeft nog geen concrete verwachtingen over de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen wel doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden, maar deze doelen kunnen concreter geformuleerd worden en zijn nog niet afgestemd op de kenmerken van de kindpopulatie. De ontwikkelingsgroei van de kinderen wordt onvoldoende betrokken bij de afstemming van het aanbod. De voorschool heeft daardoor onvoldoende zicht op de ontwikkeling die peuters door hebben gemaakt voordat ze naar de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur	•		
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1 Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als Kan beter.

Hoewel de houder van het kinderdagverblijf haar (pedagogisch) beleidsplan en kwaliteitsplan recent heeft bijgewerkt en heeft opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie wil bereiken, is er nog geen sprake van een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg.

Uit de evaluatie blijkt dat de ingevoerde protocollen lang niet voor iedereen bekend zijn, er niet gewerkt wordt volgens de afspraken in de richtlijnen en protocollen, er nog veel onduidelijk is rond de cyclus van ontwikkelingsgericht werken en het traject om het pedagogisch-educatief handelen in beeld te brengen tijdelijk is stop gezet.

KA2 Kwaliteitscultuur

Deze standaard waarden we als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers werken aan verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij scholing om hun kennis en vaardigheden met betrekking tot het gebruik van de vve-methode te versterken.

Het lukt de leiding echter niet om gezamenlijk de visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren. Gemaakte afspraken worden niet nagekomen, er is geen sprake van resultaatgericht werken en de sturing hierop leidt niet tot het gewenste resultaat. Net zoals we tijdens het vorige onderzoek constateerden zien we dat duidelijkheid en ondersteuning op de werkvloer voor het team belangrijk is om doelgericht te kunnen werken aan kwaliteitsverbetering.

KA3 Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als Voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. Sinds kort zijn er resultaatafspraken gemaakt met de gemeente over wat er bereikt moet zijn aan het einde van de voor- en vroegschoolse periode en hoe de aanlevering van alle gegevens plaats dient te vinden.

De leiding van het kinderdagverblijf heeft door de houder een audit uit laten voeren om de resultaten te betrekken bij de ontwikkeling van het beleid. De rapportage van de audit was op het moment van onderzoek nog niet beschikbaar. Wel gaf de leiding aan dat ook uit die audit naar voren kwam dat de kwaliteit van de voorschoolse educatie niet op orde is.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Naar aanleiding van het rapport in november zijn wij aan de slag gegaan. Wij herkenden de punten die in laatstgenoemd rapport ter verbetering werden aangeboden en vinden het in deze fase van belang aan te geven wat wij in het afgelopen half jaar al hebben aangepakt.

Inrichting:

Door de andere verdeling van de kinderen, gebaseerd op leeftijd is de speelhal nu beschikbaar voor de peuters van groep Simba.

In de speelhal zijn hoeken gecreëerd waar aandacht is voor het thema, er is een huishoek en een bouwhoek.

In deze ruimte is een boekenkar waar kinderen zelf boekjes uit kunnen kiezen die aansluiten bij het thema (boekstart).

Er is gelegenheid om in alle rust op kussens te kunnen lezen. Verder is voor zowel ouders als kinderen zichtbaar een themakast waar de boeken rondom het thema uitgestald staan. In het ouderportaal worden dagelijks berichten en foto's gedeeld.

In de groepsruimte is gezorgd voor zogenaamde rust en rumoer zones. Aan de andere zijde van ruimte is gezorgd voor een huishoek en een bouwhoek. Tijdens de momenten van de dag dat we gezamenlijk in de groepsruimte zijn zorgen we hiermee op beide plaatsen voor hoeken die eenzelfde aanbod.

Tijdens de inspectie was het thema "Wij gaan naar het strand" In de huishoeken van beide ruimtes waren materialen als handdoeken, parasols, strandmatjes ed toegevoegd waar mee gespeeld mag worden. In de zand-watertafel zijn schepjes, emmertjes gieters waar mee gespeeld kan worden. De ramen waren versierd met thema-gerelateerde schilderijen waar de kinderen zelf mee hebben mogen helpen.

Startblokken:

Sinds november is doorgepakt met het werken met Startblokken. De activiteitenplanning was in november nog onder de maat, inmiddels wordt er volop gecoacht op het toevoegen van taal, rekenen en beweging. In de planning heeft de inspecteur kunnen zien dat beweeg- en taalactiviteiten onderdeel zijn geworden van het dagelijkse en wekelijkse aanbod. Op rekenen wordt nog gecoacht. Bewegingactiviteiten worden wekelijks afgestemd op de groep kinderen en ondersteund door een medewerker van Nijntje beweegplein.

Dagindeling:

Er is sinds november veel aandacht voor de dagindeling. Deze was in november onder de maat. De dagindeling wordt besproken met de kinderen. Er is aandacht in de dagindeling voor afwisseling tussen in-

en ontspanning. Dagritme kaarten hangen in beide ruimtes zichtbaar voor kinderen en ouders. Er wordt onderscheid gemaakt tussen het ochtend dagdeel en het middagdagdeel zodat kinderen die een halve dag komen ook de dagindeling inzichtelijk hebben.

Doorgaande leerlijnen en samenwerking met school.

Voor het schooljaar 2022-2023 waren in het locatieplan hebben verschillende momenten plaatsgevonden om met leerkrachten, pedagogisch professionals van het Rovertje en kindcentrum Zazoe samen te komen. Dit heeft geleid tot meerdere momenten van mooie samenwerking zoals het groentebboxjes project, de peuter/kleuterwandelvierdaagse en kijken bij elkaar in de keuken.

VE-kwaliteitsplan en opleidingsplannen.

Elk jaar wordt vastgesteld waar we met onze pedagogisch professionals in het betreffende jaar aan de slag gaan. In beide plannen heeft de inspecteur kunnen zien dat de opmerkingen van het rapport in november 2022 zijn meegenomen. Voor een goed berekend aanbod is er ondersteuning en coaching nodig omdat het een jong en startend team betreft. In de plannen van 2023 is te zien dat er in het najaar ondersteuning is opgenomen door externe partijen. PSW is betrokken voor ondersteuning in vroegsignalering en voor het gehele team zal er training verdieping in KIIK plaatsvinden. Er wordt onderzocht of we dit samen met leerkrachten van school kunnen organiseren. Verder heeft er in het kader van kwaliteitsverbetering ook een interne kwaliteitsscan plaatsgevonden. Een rapport (toegevoegd in de bijlage) hiervan is onlangs uitgebracht. De aandachtspunten uit dit rapport zullen eveneens opgenomen worden in het kwaliteitsplan van de locatie.

Tot slot:

Het doet ons goed dat onze kinderen zichtbaar goed in hun vel zitten. Zij voelen zich veilig. Onze professionals reageren sensitief en met respect voor de autonomie van de kinderen. Dit is te lezen in zowel onze interne kwaliteitsscan, als in het rapport van de inspecteur. Wij vinden dit een groot compliment. Het betreft ten slotte een groep, die in deze samenstelling pas in januari is gestart. Een kind leert vanuit een veilige basis. Pas als die er is kun je toevoegen op educatief gebied. Een kind, kind laten zijn, en spelend leren op educatief vlak laten groeien.

Met dit in het achterhoofd betreuren wij het dat de inspecteur de doorgevoerde verbeteringen kwalificeert als te weinig. De omstandigheden in de kinderopvang zijn pittig. Iedereen werkt hard en vaak boven zijn contracturen. Wij zijn van mening dat we een proces zijn gestart dat tijd nodig heeft om dit zorgvuldig te doen. Het tijdspad wordt uiterst zorgvuldig gekozen om ervoor te zorgen dat onze pedagogisch professionals niet worden overbelast.